

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026- - Nr.

Susipažinti

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

DĖL LĖŠŲ SKYRIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl lėšų skyrimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į Druskininkų, Alytaus rajono, Pakruojo rajono ir Utenos rajono savivaldybių merų Finansų ministerijai pateiktas išvadas apie gyventojų, kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo patirtą žalą (Druskininkų savivaldybės mero 2025 m. liepos 3 d. išvada Nr. S12-2528, 2025 m. liepos 8 d. išvada Nr. S12-2656, 2025 m. rugpjūčio 20 d. išvada Nr. S12-3111, 2025 m. rugsėjo 10 d. išvada Nr. S12-3320, Alytaus rajono savivaldybės mero 2025 m. liepos 23 d. išvada Nr. K26-3434, 2025 m. rugpjūčio 22 d. išvada Nr. K26-3858, 2025 m. rugsėjo 10 d. išvada Nr. K26-4221, Pakruojo rajono savivaldybės mero 2025 m. liepos 24 d. išvada Nr. S-3701, 2025 m. rugsėjo 16 d. išvada Nr. S-4466, Utenos rajono savivaldybės mero 2025 m. spalio 21 d. išvada Nr. (6.4MR)S-3724) dėl žemės ūkio produkcijos žūties dėl įvykusio stichinio meteorologinio reiškinio (šalnų), dėl kurio Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 358 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija. Druskininkų savivaldybės nurodytos žalos dydis yra 63 252,45 euro, Alytaus rajono savivaldybės – 253 382,36 euro, Pakruojo rajono savivaldybės – 136 549 eurai, Utenos rajono savivaldybės – 11 842,94 euro.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49 straipsnyje reglamentuota, kad „Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės parama *gali būti* teikiama gyventojams, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams, kurie dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos patyrė žalą“. Valstybės parama už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikiama vadovaujantis Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“.

Savivaldybės žalos ūkininkų turtui (pasėliams) dydį apskaičiavo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos parengtomis Žalos dėl stichinio, katastrofinio meteorologinio ar hidrologinio reiškinio nustatymo augalininkystės ūkiams rekomendacijomis.

Pažymime, kad dauguma ūkininkų ir ūkio subjektų turėjo galimybę apdrausti savo pasėlius (išskyrus sodų ir uogynų augintojus, kurie negali apdrausti savo derliaus nuo pavasarinių šalnų, nes dėl didelės rizikos ir nenuspėjamumo tokios paslaugos neteikia nė viena draudimo bendrovė), tačiau nepasinaudojo tokia galimybe (tik vienas ūkio subjektas buvo apdraudęs savo produkciją). Finansų ministerijos nuomone, pasėlių savininkai turėtų naudotis rizikos valdymo priemonėmis, t. y. drausti pasėlius. Žemės ūkio ministerija, įgyvendindama priemonę „Kompensuoti žemės ūkio subjektų patirtą žalą dėl stichinių ir nepalankių meteorologinių reiškinių (pasėlių ir augalų draudimui)“, teikia valstybės pagalbą „iš valstybės biudžeto lėšų, kompensuojant dalį draudimo įmokų žemės ūkio veiklos subjektams, kurie užsiima pirmine žemės ūkio produktų gamyba ir pagal reglamento (ES) Nr. 702/2014 I priedą yra laikomi maža ar vidutine įmone ir atskira draudimo sutartimi yra apdraudę

Informacija apie asmens duomenų tvarkymą skelbiama adresu <https://finmin.lrv.lt/lt/asmens-duomenai-apsauga>

Budžetinė įstaiga

Lukiškių g. 2, 01108 Vilnius

Tel. +370 5 239 0000

El. p. finmin@finmin.lt

<https://finmin.lrv.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

nuosavybės teise priklausančius ir Lietuvos Respublikoje auginamus augalus nuo nuostolių, kuriuos sukelia stichinėms nelaimėms prilyginamos nepalankios oro sąlygos ir (arba) tokios nepalankios oro sąlygos, kaip šalna, speigas, kruša, ledas, lietus, audra ir kt.“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. 3D-236 „Dėl Pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“). Žemės ūkio veiklos subjektams, apdraudusiems augalus, kompensuojama iki 50 procentų draudimo įmokų sumos.

2025 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2025/2061, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 buvo skirta skubi finansinė parama nuo pavojingų meteorologinių reiškinių nukentėjusiems Bulgarijos, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Lenkijos ir Rumunijos žemės ūkio sektoriams, Lietuvai skirta 1,1 mln. eurų Europos Sąjungos paramos. Žemės ūkio ministerija, siekdama prisidėti prie sodininkystės ir uogininkystės sektoriaus ekonominio gyvybingumo išsaugojimo, paramai žemės ūkio veiklos subjektams, patyrusiems nuostolių nukentėjus sodų ir uogynų derliui dėl šalnų, numato papildomai skirti 2,2 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Nutarimo projektu siūloma kompensuoti žemės ūkio veiklos subjektų patirtus nuostolius, nukentėjus žemės ūkio augalams, išskyrus nuostolius, nukentėjus sodams ir uogynams (šiuos nuostolius kompensuos Žemės ūkio ministerija). Todėl Nutarimo projektu Druskininkų savivaldybei, Alytaus rajono savivaldybei, Pakruojo rajono savivaldybei ir Utenos rajono savivaldybei žemės ūkio veiklos subjektų patirti nuostoliai, nukentėjus sodų ir uogynų derliui, nekompensuojami.

Pažymime, kad Nutarimo projektu ūkininkų ir ūkio subjektų patirta žala kompensuojama tokiu pačiu principu, t. y. tokia pat procentine dalimi, kaip ir žemės ūkio veiklos subjektų patirti nukentėjus sodų ir uogynų derliui nuostoliai, kuriuos kompensuos Žemės ūkio ministerija, vadovaudamasi Žemės ūkio ministro 2025 m. lapkričio 7 d. įsakyму Nr. 3D-563 „Dėl paramos žemės ūkio veiklos subjektams, patyrusiems nuostolių nukentėjus sodų ir uogynų derliui dėl šalnų 2025 metais, taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat į tai, kad savivaldybių nurodytas patirtos žalos dydis apskaičiuotas neeliminuojuant nepatirtų sąnaudų (pvz., derliaus nuėmimo), kurios būtų patirtos, jei žemės ūkio produkcija nebūtų nušalusi, ir pagal teisinį reguliavimą klausimus dėl žalos atlyginimo sprendžia ir vietos savivalda (Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 punkte reglamentuota, kad savivaldybės mero rezervo lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka *ekstremaliosioms situacijoms* ir (arba) ekstremaliesiems įvykiams likviduoti, jų padariniams šalinti ir *padarytiems nuostoliams iš dalies kompensuoti*), Nutarimo projekte siūloma iš dalies atlyginti ūkininkų ir ūkio subjektų patirtą žalą ir skirti iš valstybės rezervo lėšų Druskininkų savivaldybei 13 445 eurus, Alytaus rajono savivaldybei – 911 eurų, Pakruojo rajono savivaldybei – 26 576 eurus kaip valstybės paramą už žalą, patirtą esant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai.

Finansų ministerijos nuomone, skiriamos lėšos ūkininkams yra valstybės pagalba, todėl turi būti laikomasi žemės ūkio sektoriui taikomo *de minimis* pagalbos reglamento¹ nuostatų. Siekiant nustatyti, ar ūkininkui ir ūkio subjektui teikiama parama gali būti laikoma valstybės pagalba, buvo įvertinta, kad tenkinami visi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai.

Nutarimo projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektas paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje.

¹ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su pakeitimais.

Dėl didelės apimties ir asmens duomenų apsaugos neteikiami savivaldybių raštai. Finansų ministerija prireikus šiuos dokumentus nusiųstų Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos nurodytu elektroninio pašto adresu.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė D. Kamarauskienė, tel. +370 659 78 702, el. p. daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo skyriaus (vedėja D. Žibutienė, tel. +370 658 77 681, el. p. daiva.zibutiene@finmin.lt) vyriausioji specialistė G. Boguševičienė (tel. +370 690 32 175, el. p. gintare.boguseviciene@finmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas

G. Boguševičienė, tel. +370 690 32 175, el. p. gintare.boguseviciene@finmin.lt